

В ПОМОЩЬ ПРАКТИКУЮЩЕМУ ВРАЧУ. ЛЕКЦИИ

УДК 616.7-036.82:615.47](045)

Номенклатурний перелік, використання меблів та оснащення в процесі реабілітації осіб з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи

А. Д. Салєєва, Т. Є. Кудрявцева, О. Д. Чернишов, О. Є. Чернова,
Т. М. Палуб, Т. О. Трофименко

Український НДІ протезування, протезобудування та відновлення працездатності, Харків

This article provides information for physicians, professionals in Medical-social expert committees and Medical-advisory committees, as well as in prosthetic and rehabilitation institutions involved in the development of individual rehabilitation programs and providing of various kinds of rehabilitation hardware including furniture and equipment. Right choice and further application of furniture and equipment according to functional purpose will help ensure availability of the objects of environment for adults and children with defects and diseases of the musculoskeletal system. Key words: furniture, equipment, musculoskeletal system, nomenclature, classification.

В статті представлена інформація для лікарів, спеціалістів МСЭК, ЛКК, протезно-ортопедических підприємств і реабілітаційних установ, котрі задіяні в процесі розробки індивідуальних програм реабілітації інвалідів і їх забезпечення різними видами технічних засобів реабілітації, в тому числі меблями і оснащенням. Правильний вибір і подальше застосування меблів і оснащення за функціональним призначенням сприятиме забезпеченню доступності об'єктів середовища для дорослих і дітей з дефектами і захворюваннями опорно-двигальної системи. Ключові слова: меблі, оснащення, опорно-двигальна система, номенклатура, класифікація.

Ключові слова: меблі, оснащення, опорно-рухова система, номенклатура, класифікація

На шляху інтеграції з європейським та світовим співтовариством Україна ратифікувала низку міжнародних правових актів, які позитивно вплинули на формування державної політики щодо забезпечення рівних можливостей для всіх громадян та впровадження принципів доступності в різні сфери життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями, серед них дорослих та дітей з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи.

На підставі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо застосування різних видів технічних засобів реабілітації (ТЗР) в процесі відновлення здоров'я і компенсації втрачених функцій осіб з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи та практики проектування, будівництва і експлуатування будинків, споруд та облаштування приміщень, де перебувають такі особи, в Україні протягом 2000–2013 рр. вжито необхідні заходи для

забезпечення фізичної доступності середовища [1]. Механізм забезпечення ТЗР осіб з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи визначено постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів» від 5 квітня 2012 р. № 321 [2].

Перелік ТЗР, затверджений зазначеним нормативно-правовим актом, сформовано відповідно до кодів основних класифікаційних угруповань ТЗР, встановлених міжнародним стандартом ISO 9999:2002 «Technical aids for persons with disabilities — Classification and terminology» (Технічні засоби допомоги для осіб з обмеженнями життєдіяльності — Класифікація і термінологія) [3].

Поряд з протезно-ортопедичними виробами, засобами пересування, допоміжними засобами для

Таблиця 1

Розподіл меблів та оснащення на підгрупи і види, їх умовне позначення

Назва			Код згідно з ISO 9999:2002	Умовні позначення груп, підгруп та видів виробів	
група	підгрупа	вид			
Меблі	—	—	18	МО.1	
	Столи		18 03	МО.1.1	
		Столи робочі	18 03 03	МО.1.1.1	
		Столи-парти, підставки	18 03 06	МО.1.1.2	
		Столи приліжкові	18 03 15	МО.1.1.3	
	Меблі для сидіння		18 09	МО.1.2	
		Табурети та стільці для забезпечення вертикального положення	18 09 06	МО.1.2.1	
		Спеціальні меблі для сидіння	18 09 21	МО.1.2.2	
	Ліжка		18 12	МО.1.3	
		Ліжка з ручним регулюванням	18 12 07	МО.1.3.1	
		Ліжка з регулюванням за допомогою приводу	18 12 10	МО.1.3.2	
	Стінки шведські	—	—	МО.1.4	
	Матраци	—	—	МО.1.5	
	Оснащення	—	—	18	МО.2
		Підтримуючі пристрої		18 18	МО.2.1
		Перила, поручні	18 18 03	МО.2.1.1	
		Брусья, руків'я, опори	18 18 06	МО.2.1.2	
		Підтримуючі пристрої комбіновані	—	МО.2.1.3	
Пристосування для відчинення дверей і вікон тощо			18 21	МО.2.3	
Конструктивні елементи для дому та інших приміщень			18 24	МО.2.4	

особистої рухомості та іншими групами ТЗР у цьому переліку зазначені групи «Меблі» та «Оснащення».

Деталізований перелік різновидів ТЗР, зокрема меблів та оснащення, наведено в номенклатурі технічних та інших засобів реабілітації для осіб з фізичними вадами, що виробляють та/або реалізують в Україні (далі — Номенклатура) [4], яка за структурою побудови відтворює розподіл ТЗР на групи та підгрупи відповідно до класифікаційних угруповань, встановлених ISO 9999:2002.

Розподіл меблів та оснащення по групах на підгрупи і види виробів наведено в табл. 1, з якої видно, що на сьогодні до Номенклатури ТЗР внесено широкий асортимент меблів та оснащення, призначених для осіб з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи, які мають певний ступінь обмежень життєдіяльності [5].

Залежно від виду та ступеня обмежень життєдіяльності, які встановлені дорослому або дитині фахівцями медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) або лікувально-консультаційної комісії (ЛКК) в конкретному випадку в індивідуальній програмі реабілітації (ІПР) [6] особі з вадою (-ами) опорно-рухової системи можуть бути рекомендовані певні види меблів та оснащення.

Процес розроблення ІПР, коли визначають рекомендації щодо застосування меблів та оснащення разом з іншими видами ТЗР (протезами, ортезами,

милицями, палицями, кріслами колісними тощо), може бути значно удосконалений за наявності у фахівців МСЕК і ЛКК необхідної інформації про різновиди виробів, їх назв, умовних позначень, функціональних властивостей та конструктивних особливостей.

Необхідно зазначити, що підходи до класифікації і визначення умовних позначень (шифрів) різних видів меблів та оснащення, що внесені до чинної Номенклатури ТЗР, мають особливості й відмінності порівняно з підходами до визначення умовних позначень виробів, що входять до інших груп ТЗР.

У табл. 2 наведено інформацію про чинну класифікацію та визначення шифрів виробів, які входять до групи «Меблі» з умовним позначенням МО.1.

Розглянемо, як вибирати певний вид меблів за рекомендаціями фахівців МСЕК або ЛКК та зазначити в ІПР.

Припустимо, що під час обстеження фахівці ЛКК встановили у дитини ураження опорно-рухових функцій внаслідок дитячого церебрального паралічу. Необхідно забезпечити таку дитину різними видами ТЗР (ортезами, кріслом колісними тощо). Для забезпечення стабільності постави та придбання або закріплення навичок сидіння під час навчання, гри, читання, приймання їжі в ІПР залежно від встановленого фахівцем ЛКК ступеню обмежень

Таблиця 2

Класифікація та визначення шифрів різновидів меблів

Назва та умовне позначення виробів		Додаткові можливості, які входять до умовних позначень різновидів меблів та представлені шифрами (конструктивно-технологічні ознаки)			
підгрупа та вид	різновиди	зі складання (1-й знак)	з регулювання висоти (2-й знак)	з регулювання куту нахилу (3-й знак)	з регулювання глибини сидіння (4-й знак)
Столи МО.1.1					
Столи робочі МО.1.1.1	Для спеціальних медичних процедур МО.1.1.1.1	1 — складані 2 — не складані	1 — висота не регулюється 2 — висота регулюється	1 — кут нахилу не регулюється 2 — кут нахилу регулюється	—
	Для гри МО.1.1.1.2				
Столи-парти, підставки МО.1.1.2	Стіл-парта (стілці зі столом) МО.1.1.2.1	1 — складані 2 — не складані	1 — висота не регулюється 2 — висота регулюється	1 — кут нахилу не регулюється 2 — кут нахилу регулюється	1 — глибина сидіння не регулюється 2 — глибина сидіння регулюється
	Стойка-парта МО.1.1.2.2				
	Стойки (вертикалізатори, стойки похилі) МО.1.1.2.3				
	Стойки (функційні) МО.1.1.2.4				
Підставки МО.1.1.2.5					
Столи приліжкові МО.1.1.3	На опорах або колесах МО.1.1.3.1	1 — складані 2 — не складані	1 — висота не регулюється 2 — висота регулюється	1 — кут нахилу не регулюється 2 — кут нахилу регулюється	—
Меблі для сидіння МО.1.2					
Табурети та стільці для забезпечення вертикального положення МО.1.2.1	Табурети МО.1.2.1.1	1 — складані 2 — не складані	1 — висота не регулюється 2 — висота регулюється	1 — кут нахилу не регулюється 2 — кут нахилу регулюється	1 — глибина сидіння не регулюється 2 — глибина сидіння регулюється
	Стільці стаціонарні (не пересувні) МО.1.2.1.2				
	Стільці пересувні МО.1.2.1.3				
Спеціальні меблі для сидіння МО.1.2.2	—	1 — складані 2 — не складані	1 — висота не регулюється 2 — висота регулюється	1 — кут нахилу не регулюється 2 — кут нахилу регулюється	1 — глибина сидіння не регулюється 2 — глибина сидіння регулюється
Ліжка МО.1.3		за способом регулювання висоти (1-й знак)	за кількістю секцій опори матраца (2-й знак)	за кількістю регульованих секцій (3-й знак)	—
—	Ліжка з ручним регулюванням МО.1.3.1	1 — регульовані за висотою 2 — нерегульовані за висотою	1 — двохсекційні 2 — трьохсекційні 3 — чотирьохсекційні 4 — п'ятисекційні	1 — дві секції 2 — три секції 3 — чотири секції 4 — п'ять секцій	—
—	Ліжка з регулюванням за допомогою приводу МО.1.3.2				
Стінки шведські МО.1.4		за можливості регулювання куту нахилу (1-й знак)			—
—	Стінки шведські з турніком МО.1.4.1	1 — кут нахилу не регулюється 2 — кут нахилу регулюється			—
—	Стінки шведські з турніком та додатковим спорядженням МО.1.4.2				
—	Стінки шведські без турніка МО.1.4.3				
Матраци протипролежневі МО.1.5		за кількістю шарів (1-й знак)		за видом наповнювача (2-й знак)	
—	—	1 — одношарові 2 — багатшарові		1 — гелеві 2 — зі спіненого матеріалу 3 — зі спіненого матеріалу з ефектом пам'яті 4 — пневматичні	

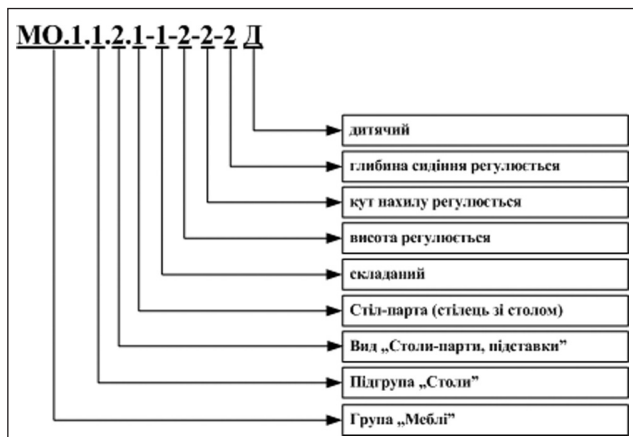

Рис. 1. Характерні ознаки стола-парти, шифр MO.1.1.2.1-1-2-2-2Д

життєдіяльності обов'язково зазначатиметься для реабілітації дитини-інваліда необхідний вид меблів, наприклад стіл-парта (стіл із стільцем), який згідно з інформацією табл. 2 належить до класифікаційного угруповання «Столи-парти, підставки», з умовним позначенням MO.1.1.2.1. Як бачимо з табл. 2, такий стіл-парта може мати певні конструктивно-технологічні ознаки.

Для забезпечення комфортності й зручності стола-парти доцільнішим звичайно є призначення складаного, регульованого за висотою, кутом нахилу та глибиною сидіння виробу, який згідно з чинною Номенклатурою ТЗР має шифр MO.1.1.2.1-1-2-2-2Д.

На рис. 1 наведено принцип формування повного шифру стола-парти за допомогою літерно-цифрових умовних позначень.

Особливості зазначених підходів до класифікації та визначення шифрів дають змогу за фактом введення нових видів меблів у виробництво своєчасно вносити необхідні зміни до Номенклатури ТЗР, яка є одним з головних документів, використовуваних Міністерством соціальної політики України під час формування обсягів випуску ТЗР.

З метою підвищення рівня організації робіт МСЕК і ЛКК під час розроблення ІПР і призначення конкретній особі певних видів меблів та оснащення, необхідних для відновлення його здоров'я та досягнення ним певного соціального статусу, в УкрНДІпротезування було розроблено каталог «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому» [7], який за розділами і підрозділами відтворює структуру Номенклатури ТЗР та містить ілюстрації виробів разом з умовними позначеннями для визначення шифрів.

Зазначений каталог дає можливість фахівцям МСЕК, ЛКК, органів соціального захисту, реабі-

MO.1.1

СТОЛИ
(код згідно з ISO 9999 - 18 03)

Столи-парти, підставки MO.1.1.2
Столи-парти

ВИКОНУВАНА ФУНКЦІЯ
Забезпечення закріплення навичок знаходження у сидільному положенні та забезпечення можливості приймання їжі або можливості займатись грою, читанням тощо

ПОКАЗАННЯ ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ

- ◆ G12 Спинальна м'язова атрофія та схожі синдроми
- ◆ G70 - G73 Захворювання нервово-м'язового синапса там'язів
- ◆ G80 - G83 Церебральний параліч та інші паралітичні синдроми

Опис конструкції

Стіл-парта складається з металевого або дерев'яного каркасу, стільниці, сидіння, спинки, підніжок (або без них), підлокітників та підголівника (або без них) Столи-парти складані (крім моделі 375), регулюються за висотою, також регулюються кут нахилу стільниці та глибина сидіння

Н	L	В	Δ _{ст} мм	Δ _{сид} мм	Особливості копії/серування	Модель/ Виробник:
1						
MO.1.1.2.1-1-2-2-2Д						
870-930	750-810	650	35	12,7	-	Стіл-ПІ (11ММ23Д) Харківське КЕП ОП
690	700	570	30	7,5	Оснащення змінює стільницю, змінює спинку - трикутну, змінює для з'ясування захворювань: м'язово-скелетних, лінійних, регулюється висота	АНТ 310 (2ММ04 01П) ГОВ НБЦ "Азія АТД"
810	800	630	45	8,5		АНТ 311 (2ММ04 02П) ГОВ НБЦ "Азія АТД"
1040	950	670	50	10,0		АНТ 312 (2ММ04 03П) ГОВ НБЦ "Азія АТД"
690-770	670-700	570	30	7,5		АНТ 313 ГОВ НБЦ "Азія АТД"
850-930	750-810	650	50	10,0		АНТ 314 ГОВ НБЦ "Азія АТД"
2						
MO.1.1.2.1-2-2-2-2Д						
1010	835	570	25	19,5	Розбірна. Оснащення м'язово-скелетних захворювань. Підлокітніки регулюються по горизонталі та по висоті. Глибина сидіння регулюється за допомогою регулювання висоти спинки	модель 375/ БАТ «БІ» «Біпр»

Рис. 2. Приклад інформації про вид меблів «Столи-парти, підставки» каталогу «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому»

літаційних установ і сервісних центрів суттєво підвищити рівень інформованості, приймати виважене рішення щодо необхідного(-их) виду(-ів) ТЗР для досягнення реабілітаційного ефекту. На рис. 2 наведено приклад інформації про вид меблів «Столи-парти, підставки» каталогу «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому».

Класифікація та визначення шифрів виробів групи «Оснащення», позначеною згідно з чинною Номенклатурою ТЗР MO.2, наведені в табл. 3. За інформацією з табл. 2 і 3 система визначення шифрів у групі «Меблі» є складнішою через змінні функціональні характеристики та конструктивні особливості (можливість регулювання висоти, кута нахилу, складання тощо).

Вироби, які згідно з чинною Номенклатурою ТЗР внесені до групи «Оснащення», за конструкцією є не такими складними, саме тому їх шифри містять менше умовних цифрових позначок.

Меблі та оснащення, виготовлені в Україні, інвалід (дорослий чи дитина) може використовувати

Класифікація та визначення шифрів різновидів оснащення

Назва та умовне позначення виробів			Примітка
підгрупа	вид	різновид	
Підтримуючі пристрої МО.2.1	Перила, поручні МО.2.1.1	Перила МО.2.1.1.1	—
		Поручні МО.2.1.1.2	
	Брусся, руків'я, опори МО.2.1.2	Брусся МО.2.1.2.1	
		Руків'я (поручні) прямі (прістінні) та кутові МО.2.1.2.2	
		Руків'я (поручні) відкидні МО.2.1.2.3	
		Руків'я (поручні) поворотні МО.2.1.2.4	
	Підтримуючі пристрої комбіновані МО.2.1.3	Вертикальні МО.2.1.3.1	
		Поворотні МО.2.1.3.2	
		Інші МО.2.1.3.3	
Прийомування для відчинення дверей і вікон тощо МО.2.3	—	—	Підгрупа має у Номенклатурі ТЗР резервні позиції, що будуть використовуватись під час поставлення на виробництво цих видів продукції
Конструктивні елементи для дому та інших приміщень МО.2.4	—	—	

в повсякденному житті, вони відіграють важливу роль у процесі його реабілітації, роблячи доступнішим для користувача навколишнє середовище (квартиру, реабілітаційний, навчальний чи адміністративний заклад), а також поліпшуючи стан його здоров'я.

На рис. 3 наведено приклад інформації про вид оснащення «Підтримуючі пристрої» з каталогу «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому». Переконані, що цей каталог стане в пригоді фахівцям МСЕК і ЛКК та значно полегшить вибір конкретного виду оснащення під час розроблення ІПР. Каталог містить необхідну інформацію про функції та конструктивні особливості виробів.

Надто важливим є те, що в каталозі наведено інформацію за кодами захворювань згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб 10 перегляду (МКХ-10) [8], у разі яких певні види меблів і оснащення доцільно рекомендувати в ІПР.

Крім каталогу «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому», співробітники УкрНДІпротезування для фахівців МСЕК, ЛКК та сервісних центрів з обслуговування інвалідів у 2013 р. розробили методичні рекомендації «Призначення та використання меблів та оснащення для осіб з вадами опорно-рухової системи», де наведено узагальнену інформацію про показання та протипоказання до призначення різновидів меблів та оснащення, які внесені до чинної Номенклатури ТЗР.

МО.2.1

ПІДТРИМУЮЧІ ПРИСТРОЇ
(код згідно з ISO 9999 - 18 18)

Брусся, руків'я, опори МО.2.1.2

ВИКОНУВАНА ФУНКЦІЯ
Забезпечення додаткової опори при самообслуговуванні в побуті

ПОКАЗАННЯ ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ

- ◆ G11 Спадкоємна атаксія
- ◆ G12 Спинальна м'язова атрофія та схожі синдроми
- ◆ G70 - G73 Захворювання нервово-м'язового синапса та м'язів
- ◆ G80 - G83 Церебральний параліч та інші паралітичні синдроми
- ◆ Q72 Вали, які корочують нижню кінцівку
- ◆ Q73 Вали, які корочують кінцівку неуточнену
- ◆ Q74 Інші вроджені аномалії (пороки розвитку) кінцівок
- ◆ Q79 Інші вроджені аномалії (пороки розвитку) кістково-м'язової системи, не класифіковані в інших рубриках
- ◆ Z89 Набута відсутність кінцівки
- ◆ Z99 Залежність відмеживань та пристроїв, які підтримують життєдіяльність

Опис конструкції
МО.2.1.2.2 Руків'я прямі та кутові складаються із сталевих труби, монтажних фланців з отворами для кріпильних елементів, або дуги з накладками. Кріплять ся до стіни або до стіни та підлоги. Можуть бути підсилені додатковими фланцями.

Опис конструкції
МО.2.1.2.3 Руків'я складається з дуги, до якої приварений стержень для туалетного папера. Дуга кріпиться на кронштейні і підймається з горизонтального положення на 90°, фіксується у верхньому положенні. Кронштейн кріпиться до стіни.

Опис конструкції
МО.2.1.2.4 Конструкція консольного типу, кріпиться до стіни. Один кінець опорного руків'я за допомогою шарніра з'єднаний з монтажною панеллю, другий кінець руків'я може мати втіп, що допомагає посилювати контакт з користувачем.

Виробники:
ТОВ «Норма-Трейд» та ФОП Сковичаєв
Вироби виготовляють за індивідуальними технічними розмірами

15

Рис. 3. Приклад подання інформації про вид оснащення «Підтримуючі пристрої» в каталозі «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому»

Таблиця 4

Показання та протипоказання для призначення меблів

Шифр ТЗР, конструктивні особливості	Показання для призначення за захворюваннями			Протипоказання	
	Обмеження життєдіяльності за ППР		Функціональні обмеження та особливості експлуатації		
	Категорія	Ступінь			
1	2	3	4	5	
Меблі МО.1					
Столи — МО.1.1 (Код згідно з ISO 9999 — 18 03 06)					
<u>МО.1.1.2.3-1-2-2-1Д</u> Стійки (вертикалізатори, похилі) Стійки-вертикаліза- тори складані, мають раму зі сталі або деревини, колеса із запобіжними гальмами (або без коліс), стільницею, опору для тулуба з підлокітниками, опори для ніг з фіксаторами (або без них) та елементи фіксації тулуба та колін. Можуть бути оснащені валиком для збереження зазору між ногами, задниками-тримачами стоп. Кути нахилу і висота опори для тулуба, стільниці та підлокітників регулюються. Допустиме навантаженням 40–60 кг		Самообслу- говування Мобільність Навчання	III–I III–I II–I	Нестабільність постави високого ступеню. Складності в підтримці вертикального положення, стояння та сидіння в разі захворювань та дефектів опорно-рухової системи в дітей з ДЦП тощо. Необхідність підтримки та фіксації дитини в напівлежачому положенні з опорою на груди або спину. Потреба в поетапному навантаженні нижніх кінцівок та хребта шляхом регулювання кута нахилу при вертикалізації, що сприяє росту кісток і запобігає атрофії м'язів	Повна нездатність до стояння, сидіння та виконання будь-яких повсякденних дій чи навчання
Меблі для сидіння — МО.1.2 (Код згідно з ISO 9999 — 18 09 06)					
<u>МО.1.2.1.3-2-2-1-1Д</u> Стілець пересувний, нескладаний, має каркас, виконаний із деревини, чотири самоорієнтованих колеса, сидіння, спинку та поручні. Висота сидіння та поручнів регулюється. Кут нахилу та глибина сидіння не регулюються		Самообслу- говування Мобільність	II–I III–I	Складність підтримки вертикального положення під час сидіння. Потреба в тренуванні м'язів, розвитку рівноваги та координації рухів у дітей, закріпленні навичок підтримання сидячого положення	Повна нездатність до сидіння та підтримання вертикального положення
Ліжка — МО.1.3 (Код згідно з ISO 9999 — 18 12)					
<u>МО.1.3.1-1-3-2</u> Ліжка складається з металевої рами та секцій опорних для різних частин тіла користувача. Ліжка обладнані колесами, гальмами, бічними поручнями та відкидною стільницею		Самообслу- говування Мобільність Навчання	III III II–I	Складні порушення функцій опорно-рухової систему, тяжкий загальний стан. Необхідність полегшення догляду осіб, які потребують тривалого перебування в ліжку за неможливого обладнання додатковими засобами побутових ліжок. Необхідність профілактики пролежнів, створення прийнятних умов для навчання та інших видів доступної повсякденної діяльності на період тривалого лікування або реабілітаційного процесу	Відсутні

У табл. 4 представлений витяг з цих методичних рекомендацій на прикладі конкретних видів виробів, які належать до класифікаційних угруповань меблів та оснащення на рівні підгруп, видів та різновидів. Вибіркова інформація, наведена в табл. 4, свідчить про функціональну достатність окремих різновидів вітчизняних та імпортованих меблів, які сьогодні представлені на ринку реабілітаційних послуг. Застосування цих засобів у процесі реабілітації компенсує обмеження життєдіяльності інвалідів та дітей-інвалідів, сприяє підвищенню їх фізичного і соціального статусу.

Висновки

Використання міжнародного досвіду класифікації меблів та оснащення для осіб з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи дає змогу створити належні умови для роботи лікарів та фахівців різного профілю під час призначення та вибору ТЗР з необхідними функціональними характеристиками.

Застосування каталогу «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому» та методичних рекомендацій «Призначення та використання меблів та оснащення для осіб з вадами опорно-рухової системи», які містять необхідну інформацію для фахівців МСЕК та ЛКК, установ, організацій і підприємств ортопедо-травматологічного профілю, допоможе під час розроблення ІПР та забезпечення конкретної особи різновидами ТЗР прийняти виважене рішення на підставі аналізу функціональної здатності певного виду меблів і оснащення.

Правильний вибір і подальше застосування меблів і оснащення за призначенням сприятиме доступ-

ності об'єктів навколишнього середовища для людей з вадами і захворюваннями опорно-рухової системи.

Список літератури

1. Доступність як важлива умова реалізації прав людини // Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / Під ред. Л. Ю. Байди, О. В. Красюкової-Еннс. — К., 2008. — Розд. 5. — С. 11–127.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів»: від 5 квітня 2012 р. № 321 (зі змінами) // Офіційний вісник України. — 2012. — № 31. — С. 163.
3. ISO 9999:2002 «Technical aids for persons with disabilities — Classification and terminology» (Технічні засоби допомоги для осіб з обмеженнями життєдіяльності — Класифікація і термінологія).
4. «Номенклатура технічних та інших засобів реабілітації для осіб з фізичними вадами, що виробляються та/або реалізуються в Україні», затверджена наказом Міністерства соціальної політики України від 6 грудня 2012 р. № 756 (зі змінами). — Київ, 2012. — 486 с.
5. Інструкція про встановлення груп інвалідності, затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 5 вересня 2011 р. № 561 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1295-11>.
6. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Державної типової програми реабілітації інвалідів (дітей-інвалідів)»: від 08 грудня 2006 р. № 1686 // Офіційний вісник України. — 2006. — № 50. — С. 3311.
7. Каталог «Меблі, оснащення, допоміжні засоби для переносу та підйому», затверджений Методичною радою з питань реабілітації інвалідів та дітей-інвалідів Міністерства праці та соціальної політики України (Протокол від 17.06.2010 р. № 2). — 2010. — 20 с.
8. Міжнародна статистична класифікація хвороб 10 перегляду (МКХ-10) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://moz.gov.ua/ua/portal/register_icd10/?par=.

Стаття надійшла до редакції 08.11.2013

NOMENCLATURE FOR THE USE OF FURNITURE AND EQUIPMENT IN THE PROCESS OF REHABILITATION OF PERSONS WITH DISABILITIES AND DISEASES OF THE MUSCULOSKELETAL SYSTEM

A. D. Saleeva, T. E. Kudryavtseva, O. D. Chernyshov, O. E. Chernova, T. M. Palub, T. O. Trofymenko

Ukrainian Research Institute of Prosthetics, Prosthesis and Working Capacity Restoration, Kharkiv